НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту екології
Карпат НАН України
доктор біологічних наук
І.М. ДАНИЛИК

Схвалено на засіданні
Вченої ради Інституту екології
Карпат НАН України
від 22 грудня 2020 р.
(протокол№10)

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок розробки, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду освітніх програм в Інституті екології Карпат НАН України

ЛЬВІВ-2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в Інституті екології Карпат НАН України (далі − Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України

«Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII зі змінами, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» зі змінами від 10.05.2018 №347, «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, Наказ МОН України від 01.10.2019 №1254 про внесення змін в Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти.

1.2. Освітня програма використовується під час започаткування та провадження освітньої діяльності з метою підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо- науковим/освітньо-творчим) рівнями вищої освіти.

1.3. Освітня програма також використовується під час розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик; змісту індивідуальних завдань; атестації майбутніх фахівців; інспектування освітньої діяльності за спеціальністю.

1.4. Навчання за освітньою програмою проводиться за денною та/або заочною формами. При різних формах навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

1.5. Освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, підлягають акредитації у встановленому порядку.

Акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог

стандарту, досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми, наведених у Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

2. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Освітньо-наукова програма — це система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти. Освітньо-наукова програма розробляється для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2.2. Освітня програма повинна відповідати стандарту вищої освіти.

2.3. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

2) перелік компетентностей випускника;

3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

4) форми атестації здобувачів вищої освіти;

5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.4. Кожна освітня програма повинна мати свою назву, ключові слова якої повторюють назви відповідних спеціальностей (спеціалізацій).

Назва освітньої програми може повністю співпадати з назвою спеціальності.

Використання однакових чи практично однакових назв освітніх програм за різними спеціальностями є неприпустимим.

2.5. У межах ліцензованої спеціальності Інститут екології Карпат (ІЕК) НАН України може запроваджувати спеціалізації, перелік яких затверджується Вченою радою. Спеціалізації не підлягають затвердженню державними органами.

2.6. Для запровадження окремих спеціалізацій ІЕК НАН України створює профільні освітні програми, назви яких (у випадку однієї освітньої програми за кожною спеціалізацією) співпадають із назвами спеціалізацій.

Освітня програма набуває статусу спеціалізації після її внесення до єдиної бази даних запроваджених закладами вищої освіти спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти на кожному рівні вищої освіти, і яка формується НАЗЯВО.

Спеціалізація, яка має бути внесена до єдиної бази даних запроваджених закладами вищої освіти спеціалізацій, але відсутня там на день вручення документа про освіту, зазначається як освітня програма.

2.7. Кожній спеціалізації відповідає окрема освітня програма, тому до складу однієї освітньої програми не можуть входити декілька спеціалізацій.

2.8. Структура освітньої програми (Додаток 1):

- профіль освітньої програми;
- перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність;
- структурно-логічна схема ОП;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОП.

2.9. Навчально-методичне забезпечення ОП:

- навчальний план;
- робочі програми навчальних дисциплін;
- навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін;
- програми практик;
- документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

2.10. Алгоритм розробки освітньої програми складається з таких дій:

1) Формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми (*визначаються наказом директора ІЕК НАН України).*

2) Визначення потреби та потенціалу програми – визначення суспільної потреби щодо розроблення та запровадження нової освітньої програми, проведення консультацій із зацікавленими сторонами, цікавість програми із академічного погляду, урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, наявність ресурсів усередині/зовні закладу вищої освіту.

3) Визначення профілю та ключових компетентностей:

- визначити основні дисципліни/предметні області, що формують основу освітньої програми,
- визначити орієнтацію та вказати тип програми: загальна чи спеціалізована,
- визначити та описати потенційні галузі та сектори, де випускники зможуть знайти місце роботи
- визначити та описати внесок програми для розвитку особистого та громадянського рівня культури
- визначити ключові програмні компетентності, розподіливши їх на

загальні та спеціальні компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми.

4) Формулювання програмних результатів навчання (сформулювати програмні результати навчання відповідно до ключових програмних компетентностей).

5) Вирішення питання щодо модуляризації освітньої програми (присвоїти ЄКТС кредити кожній одиниці освітньої програми, за умови, що одному семестру відповідає 30 ЄКТС кредитів, а звичайному навчальному року – 60 ЄКТС кредитів. 1 ЄКТС кредит відповідає 30 годинам загального навчального навантаження студента).

6) Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля:

- вибрати загальні та спеціальні компетентності, які слід сформувати та покращити в кожному модулі, на основі ключових програмних компетентностей,
- сформулювати результати навчання для кожної компетентності, які слід розвинути в даній структурній одиниці освітньої програми.

7) Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання:

- погодити спосіб якнайкращого розвитку та оцінювання компетентностей та досягнення бажаних результатів навчання,
- передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

8) Розробка системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

9) Перевірка збалансованості та реалістичності програми:

- перевірка, чи завершена програма збалансована, тобто - чи прикладені зусилля вартують компетентностей, які мають бути досягнуті,
- перевірка, чи кредити присвоєні раціонально, чи студенти здатні завершити окремі дисципліни та всю освітню програму, вклавшись у

визначений час.

2.11. Організацію та координацію розробки освітніх програм та навчальних планів здійснюють відповідні науково педагогічні представники.

Необхідність розроблення та запровадження освітньої програми можуть ініціювати окремі науково-педагогічні працівники, роботодавці, здобувачі вищої освіти за письмовим зверненням до гаранта освітньої програми.

2.12. Розробка освітньої програми та її структурних одиниць передбачає підготовку опису програми та описів її структурних одиниць на основі профілю, ключових програмних компетентностей, програмних результатів навчання, розподілу кредитів, визначених підходів до навчання та оцінювання. Розробляється освітня програма **робочою групою (проектною групою**).

2.13. Проектна група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності в даному навчальному закладі).

Кваліфікація відповідно до спеціальності — кваліфікація особи, підтверджена документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності або підтверджена науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю.

2.14. Керівником проектної групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше як десять років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

Керівник проектної групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проектними групами, за винятком керівництва проектними групами за різними рівнями вищої освіти в межах однієї спеціальності в даному закладі вищої освіти.

2.15. Залежно від рівня освіти до складу проектної групи спеціальності встановлюються додаткові вимоги:

- для освітньо-наукового ступеня доктора філософії у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше один доктор наук та/або професор.

Для отримання ліцензії з правом навчання іноземців та осіб без громадянства один із членів проектної групи повинен володіти англійською мовою на рівні В2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти або кваліфікаційними документами (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), що пов'язані з використанням зазначеної мови.

2.16. До складу робочої групи, відповідальної за формування ОП, можуть входити здобувачі вищої освіти та роботодавці.

Зокрема, стейкхолдери (цільові групи абітурієнтів, батьки, студенти, викладачі, випускники, роботодавці) залучаються до формування переліку освітніх компонентів (дисциплін), які пропонуються до обрання здобувачами.

Залучення здійснюється:

- студентів, цільових груп абітурієнтів, батьків, роботодавців – у формі проведення періодичного письмового анонімного опитування;
- викладачів відділів – у формі надання усних пропозицій на засіданнях кафедри;
- майбутніх здобувачів — за ініціативою самих студентів за результатами зборів академічної групи через надання письмового звернення на ім'я директора інституту за підписом членів групи.

2.17. Проект освітньої програми за місяць до затвердження Вченою радою ІЕК НАН України оприлюднюється на веб-сайті Інституту з метою врахування пропозицій усіх зацікавлених сторін — науково-педагогічних працівників, роботодавців, здобувачів вищої освіти.

Крім того, проводиться анкетне опитування стейкхолдерів.

2.18. Свої зауваження, пропозиції, рекомендації зацікавлені особи (сторони) надають ученому секретарю Інституту.

2.19. Зауваження, пропозиції, рекомендації до проекту освітньої програми та результати анкетного опитування розглядаються робочою групою.

2.20. Освітня програма розглядається на засіданні відділів Інституту та затверджується Вченою радою ІЕК НАН України.

За результатами розгляду освітньої програми Вчена рада Інституту може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

Позитивне рішення Вченої ради є підставою для введення освітньої програми в дію.

2.21. Відповідальність за якість та реалізацію освітніх програм покладена на гарантів освітніх програм.

2.22. **Гарант освітньої програми** - це визначений наказом директора науково-педагогічний або науковий працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми.

Кандидатура гаранта ОП певної спеціальності відповідного рівня вищої освіти обирається серед членів групи забезпечення спеціальності та обговорюється на засіданні інституту, ухвалюються протоколом засідання інституту і на підставі витягу з протоколу затверджується наказом директора ІЕК НАН України.

За відсутності відповідного наказу гарантом освітньої програми вважається керівник відповідної проектної групи.

2.23. **Функції гаранта** освітньої програми для забезпечення якості освітньої програми та її реалізації:

1) Здійснює аналіз відповідності ОП стандарту та критеріям оцінювання якості ОП, перевіряє зокрема:

- дотримання в ОП логічно взаємопов’язаної системи освітніх компонентів, які у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та очікуваних результатів навчання за даною ОП;

- відсутність дублювання змісту різних освітніх компонентів;
- наявність в ОП можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти освітніх компонентів у обсязі, передбаченому чинним законодавством;
- урахування вимог відповідного професійного стандарту (за наявності) в структурі та змісті ОП;
- узгодженість структури освітньої програми та навчального плану із завданнями й особливостями дуальної форми здобуття освіти у разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за цією формою освіти;
- наявність в структурі ОП можливостей для здобувачів вищої освіти взяти участь у національній та міжнародній академічній мобільності.

2) Вносить пропозиції щодо оновлення ОП та навчального плану.

3) Проводить моніторинг та вдосконалення освітньої програми залежно від пропозицій стейкхолдерів, а також тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4) Здійснює контроль і, у разі необхідності, вимагає від науково-педагогічних працівників оновлення робочих програм навчальних дисциплін.

5) Здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, вносить пропозиції щодо змін до кадрового складу працівників, які забезпечують виконання навчального плану з метою дотримання Ліцензійних умов та вимог ОП.

6) Ініціює необхідні процедури щодо якісного, у відповідності до сучасних вимог, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОП, зокрема щодо забезпеченості необхідними спеціальними приміщеннями (кабінетами, лабораторіями), обладнанням тощо; щодо їх покращення, оновлення.

7) Бере участь в організації та проведенні опитування стейкхолдерів.

8) Бере участь у підготовці та проходженні процедури акредитації освітньої програми — підготовка самоаналізу ОП та інші дії, пов'язані із

зовнішнім оцінюванням якості освіти за ОП.

2.24. Гарант освітньої програми, у разі наявності відповідних обґрунтувань, може ініціювати закриття освітньої програми.

2.25. Функції, що покладаються на гаранта ОП, виконуються в межах робочого часу другої половини робочого дня, що відмічається у індивідуальних планах працівників та затверджується рішенням відповідної кафедри чи відділу.

2.26. У разі звільнення з роботи у ІЕК НАН України з різних причин або у разі неефективної (незадовільної) роботи гаранта ОП, призначається інший гарант, про що видається відповідний наказ.

2.27. Група забезпечення спеціальності — група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких ІЕК НАН України є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами, та які не входять (входили) до жодної групи забезпечення ІЕК НАН України в поточному семестрі.

2.28. Кількість членів групи забезпечення є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності.

2.29. Кандидатури керівника та членів групи забезпечення певної спеціальності обговорюються на засіданні відділів інституту та ухвалюються протоколом засідання.

Склад групи забезпечення на підставі витягу з протоколу засідання затверджується наказом директора ІЕК НАН України.

2.30. Функції групи забезпечення:

- планування та організація освітнього процесу для успішної реалізації освітніх програм в межах спеціальності та виконання навчальних планів;
- організація підготовки навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та створення належних умов для успішного оволодіння

здобувачами вищої освіти системою знань за освітніми програмами спеціальності;

- попереднє обговорення робочих програм навчальних дисциплін;
- внесення пропозицій щодо започаткування нових освітніх програм в межах спеціальності або закриття діючих нерентабельних освітніх програм;
- участь у розробці нових освітніх програм в межах спеціальності;
- участь у підготовці та проходженні процедури акредитації освітніх програм спеціальності.

Організовує роботу членів групи забезпечення спеціальності її керівник.

2.31. Функції, що покладаються на членів групи забезпечення спеціальності, виконуються в межах робочого часу другої половини робочого дня, що відмічається у індивідуальних планах працівників та затверджується рішенням відповідної кафедри чи відділу.

3. МОНІТОРИНГ ТА ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

3.1. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в ІЕК НАН України передбачає здійснення ряду процедур і заходів, у тому числі здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в процесі їх реалізації проводиться з метою визначення, чи є призначення кредитів, результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними, а також з метою удосконалення освітньої програми та її відповідності чинним нормативним актам.

3.2. Моніторинг здійснюється, як правило, гарантом ОП, на якій реалізується певна освітня програма.

До здійснення моніторингу можуть долучатися інші науково-педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти.

Суттєвим елементом для перевірки та перегляду освітніх програм є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами.

3.3. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – директор – ;
- навчальна дисципліна – освітня програма – освітній рівень.

Гарант ОП має інформувати здобувачів вищої освіти про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та повноту наданих відповідей.

3.4. Моніторинг також проводиться шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо.

Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: "Так", "Ні" "Частково".

Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

3.5. Опитування здобувачів вищої освіти проводиться з різних питань, зокрема:

- щодо зрозумілості логіки траєкторії підготовки;
- виявлення освітніх компонентів, для опанування яких відсутні попередньо сформовані компетенції;
- виявлення компонентів, що містять схожі за змістом модулі;
- наскільки цей освітній компонент стосується даної ОП;
- наскільки потрібний даний компонент, чи допоміг він отримати відповідні компетенції, практичні та сучасні навички;
- чи усвідомлюють, які компетентності сформував цей компонент;
- як вони оцінюють ступінь вдосконалення себе як майбутнього фахівця після вивчення даного компонента;
- чи порадив би здобувач вищої освіти даний освітній компонент іншим здобувачам;

- щодо якості викладання окремим викладачем, зокрема про рівень володіння викладачем навчальним матеріалом;
- зрозумілість стилю та змісту викладання та використання новітніх методик;
- відкритість та доступність викладача до спілкування;
- об'єктивність, чесність та прозорість при оцінюванні викладачем знань студентів;
- щодо якості навчально-методичного забезпечення відповідного освітнього компонента, зокрема робочої програми та/або профілю навчальної дисципліни (силабусу) чи іншого документа, що розкриває зміст компонента;
- оцінюється задоволеність здобувачів вищої освіти умовами, процесом і результатами навчання;
- визначається ступінь залучення здобувачів вищої освіти до формування та оновлення даної ОП, в т.ч. при визначенні компетентностей та формулюванні результатів навчання.

3.6. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до відділу аспірантури.

3.7. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується шкала:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- неналежна якість – освітня програма має серйозні недоліки.

3.8. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу. Таким чином здійснюється оновлення освітніх програм.

3.9. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової освітньої програми або перегляду діючої.

3.10. Перегляд, оновлення та удосконалення освітніх програм відбувається також за результатами самоаналізу та за підсумками акредитації.

Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

3.11. Будь-які зміни до освітньої програми проходять аналогічні етапи, як і проект освітньої програми та затверджуються Вченою радою ІЕК НАН України.

3.12. На підставі відповідної освітньої програми за кожною спеціальністю розробляється навчальний план, який визначає:

- перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС,
- послідовність вивчення дисциплін,
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг,
- графік навчального процесу,
- форми поточного і підсумкового контролю.

На основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани здобувачів, що мають містити, у тому числі, обрані здобувачами вищої освіти навчальні дисципліни.

3.13. При нерентабельності освітньої програми може здійснюватись її закриття.

3.14.1. Закриття ОП здійснюється:

-з ініціативи гаранта освітньої програми/групи забезпечення (що оформляється службовою запискою) або Вченої ради ІЕК НАН України;

- у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП впродовж 2 років;

- якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки визнано низьку якість освіти за даною ОП;

- у разі докорінної модернізації (переформатування) ОП, зокрема шляхом об'єднання або роз'єднання діючих в академії освітніх програм

3.14.2. У разі прийняття рішення про закриття ОП, припиняється набір

здобувачів вищої освіти на навчання за цією ОП.

Здобувачі вищої освіти, що вже навчаються за даною ОП, завершують навчання за цією ОП.

Рішення про закриття ОП приймає Вчена рада ІЕК НАН України.

3.14.3. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році навчання) освітня програма вилучається з переліку ОП, що реалізуються в ІЕК НАН України.

3.14.4. Перелік документів, необхідних для закриття ОП, що подаються на засідання Вченої ради ІЕК НАН України:

- копія затвердженої ОП;
- витяг з протоколу засідання відділів інституту;
- аналітичний звіт за результатами моніторингу ОП з обґрунтуваннями про закриття ОП.

4. ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Якість освітньої програми і, як результат, якість підготовки фахівців залежить від багатьох факторів.

4.1. Критерії оцінювання якості освітньої програми:

1) Проектування та цілі освітньої програми (чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; урахування позицій та потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)).

2) Структура та зміст освітньої програми (обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства, фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання; зміст освітньої програми має чітку

структуру, відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством; освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності; освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.

3) Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання (правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти).

4) Навчання і викладання за освітньою програмою (форми та методи навчання і викладання, студентоцентрований підхід та принципи академічної свободи, поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, інтернаціоналізація діяльності закладу вищої освіти).

5) Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність (чіткі і зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти; форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності); чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, доступні для всіх учасників освітнього процесу, об'єктивність екзаменаторів, врегулювання конфлікту інтересів; дотримання академічної доброчесності).

6) Людські ресурси (академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми; прозорі процедури

конкурсного добору викладачів; залучення до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, професіоналів-практиків; сприяння професійному розвитку викладачів; стимулювання розвитку викладацької майстерності).

7) Освітнє середовище та матеріальні ресурси (фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми; освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти; чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій).

8) Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми (дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій).

9) Прозорість та публічність (своєчасне оприлюднення на своєму офіційному вебсайті точної та достовірної інформації про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства).

10) Навчання через дослідження — для освітніх програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

- зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю;

- наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників;
- організаційне та матеріальне забезпечення можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів;
- забезпечення можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю;
- наявність практики участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності.

4.2. Критерії оцінювання якості освітньої програми використовуються при розробленні освітніх програм, при проведенні моніторингу та оновленні ОП, при самоаналізі та при акредитації.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про освітні програми розміщуються на сайті інституту “Освітні програми”.

Відповідальними за формування і зберігання паперових та електронних версій освітньої програми, за повноту і своєчасність розміщення інформації про освітню програму на сайті інституті є її гарант.